

CİHAN DEMİRCİ

70'LERDE ÇOCUK OLMAK

İstanbul, 2018

Tarihçi
Kitabevi

Tarihçi Kitabevi Yayınları • 121

Genel Yayın Yönetmeni

Necip Azakoğlu

Editör

Necip Azakoğlu

Yayına Hazırlayan

Nevin Azakoğlu

Kapak tasarımı

Cihan Demirci

Kapak uygulama

Cevat Özer

Görsel tasarımlar

Cihan Demirci

Sayfa tasarımı

Çağlar Yalçın

Birinci baskı: Nisan 2018, İstanbul

Boyutlar: 13,5 x 21 cm

Sayfa sayısı: 240

ISBN: 978-975-2466-14-2

Baskı ve cilt

İnkılap Kitabevi Baskı Tesisleri

Çobançeşme Mah. Altay Sk. No: 8 Yenibosna

BAHÇELİEVLER-İSTANBUL

+90 (212) 496 11 11

Sertifika no: 10614

© Yayın hakları Tarihçi Kitabevi'ne aittir. Bu eserin bütün hakları saklıdır. Yayınevinden yazılı izin alınmadan kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayınlanamaz.

© Tarihçi Kitabevi

© Cihan Demirci

Tarihçi Kitabevi

Sertifika No: 17618

Moda Caddesi No: 104/A Moda/Kadıköy-İSTANBUL

Tel: 0216 418 68 86 GSM: 0530 370 74 11

www.tarihcikitabevi.com info@tarihcikitabevi.com

 tarihcikitabevi

 TarihciKitabevi

 tarihcikitabevi

CIHAN DEMİRCİ

70'LERDE
ÇOCUK OLMAK

İstanbul, 2018

Carihçi
Kitabevi

Cihan Demirci İstanbul doğumlu olup, kendi kuşağından pek çok mizahçı gibi Oğuz Aral'ın Gırgır dergisinde yetişti. Yazar-çizerliğe 1978 yılında adım atan Cihan Demirci'nin ilk karikatürleri 1978'de Fırt dergisinde, ilk imzalı yazısı 1980'de Gırgır dergisinde çıktı. Profesyonelliğe 1981'de Ses dergisinin Atmaca mizah ekinde başladı. 1982-1986 arasında Güldürü Üretim Merkezi'nde (GÜM) Türk mizahının en önemli ustalarıyla birlikte çalışma fırsatı bulan Cihan Demirci, bu dönemde Güneş, Hürriyet, Milliyet gazetelerine yazıp çizdi ve çeşitli televizyon programlarında metin yazarlığı yaptı. Sonrasında Gırgır, Fırt, Gazete, Mazete, Milliyet Yayınları, Yorgan, Hey, EP, Yeni Günaydın-Pes, İmge Öyküler, Ünlem, Miço, Mobidik, Takvim, Radikal-İki, Milliyet-Kirpi, Birgün-Pazar ve Cumhuriyet gibi yayınlarda yazdı-çizdi. 2 yıla yakın Fransa'da yaşadı. 1996'da bir grup arkadaşıyla Panik mizah dergisini çıkardı. 2002-2004 arasında 3 yıl boyunca TRT-FM radyosuna 157 bölüm süren mizahi bir radyo programı hazırlayıp sundu. Müjdat Gezen Sanat Merkezi'nde (MSM) "Mizah Kültürü" adlı dersin öğretmenliğini yaptı. 2005 yılında "Yılın Mizah Yazarı" seçildi. 17 kez karikatür sergisi açtı. Son 27 yılda sayısı 1100'e yaklaşan etkinliğe katıldı. Cihan Demirci'nin ilki 1985'te olmak üzere bugüne kadar yayınlanmış 51 kitabı bulunuyor. Halen internet ortamında Mizahhaber, Ah Mizah, Damdaki Mizahçı gibi çeşitli blog siteleri hazırlıyor. 2018 yılında yazar-çizerlik serüvenindeki 40. yılı geride bıraktı.

cihandemirci@gmail.com • damdakimizahci.blogspot.com

Cihan Demirci'nin bugüne dek yayımlanmış kitapları:

1-) Çıkışlar Arka Kapıdan (Şiir- 1985), 2-) Gevik Muhabetleri (Mizah yazıları- 1990), 3-) Türküm Doğuyum Fena Halde Doluyum (Mizah yazıları-1992), 4-) Kutsal Kelime Avcısı (Mizah yazıları-1993), 5-) Deli Gömleği Ütü İstemez (Deneme-1994), 6-) Espirin (Özdeyişler-1995), 7-) İyiler Cinnete Gider (Deneme-1995), 8-) Sürüden Ayrılan Kışılık Kapat/ Laforizmalar-1 (Özdeyişler-1996), 9-) Aptal Bile Değiliz - Damdaki Mizahçı-1 (Deneme-1996), 10-) Kuşku Burnu (Deneme-1997), 11-) Aklımızda Hayırlısı Olsun (Laforizmalar 2-1998), 12-) Sazan Mevsimi (Şiir-1999), 13-) Bir Mizah Dehası Suavi Süalip (Biyografi/Anı-1999), 14-) Zombillirkişi (Roman-2000), 15-) Gülmeye Gülmeye Gülmeye Geldik (Mizah Yazıları-2001), 16-) Parodisyen Doktor (Senaryo-2002), 17-) Cemal Nadir 100 Yaşında (Biyografi/Anı-2002), 18-) Dilin Komiği (Fıkra-2003), 19-) Bana Derler Hinali (Çocuk-2003), 20-) Çıkarın Kağıtları Muziplik Yapıcaz (Çocuk-2003), 21-) Hinali Sen Bizim Her Seyimizsin (Çocuk-2003), 22-) Sizinle Hangi Fıkradan Tanışıyoruz (Fıkra-2004), 23-) Hayata Düşen Yalana Sarılır (Deneme-2004), 24-) Araya Parça Giren Yıllar (Sinema/İnceleme-2004), 25-) Haberdar Al Fıkra (Fıkra-2005), 26-) Hiperaktiflerin Efendisi Hinali (Çocuk-2005), 27-) Gülene Ne Yakışmaz (Fıkra-2005), 28-) Zirzop Masallar (Çocuk-Masal- 2005), 29-) Ben Büyüyünce de Çocuk Olucam (Çocuk-2005), 30-) Hayat Sorar Türk İnsanına (Sorusal Özdeyişler-2005), 31-) Türk'ün Türk'ten Başka Düşmanı Yoktur (Deneme-2006), 32-) RTE Garantili Fıkralar (Fıkra-2007), 33-) Şiir Gözülü Çocuk (Çocuk şiirleri-2008), 34-) Kıkırdayan Fıkralar (Çocuk-Fıkra 2008), 35-) Kıkırdayan Fıkralar (Çocuk-Fıkra 2008), 36-) Şıkırdayan Fıkralar (Çocuk-Fıkra-2008), 37-) Fokurdayan Fıkralar (Çocuk-Fıkra 2008), 38-) Sinirnaz'ın Sözlüğü (Çocuk-2009), 39-) Gereklessiz Taramalardan Kaçınmadım (Karikatür-2011), 40-) Şiir Küçüğün (Çocuk-Şiir 2012), 41-) Kıkır Kıkır Fıkralar (Çocuk-Fıkra 2012), 42-) Hınzır Can Çevre Dostu (Çocuk- 2013), 43-) Hınzır Can'dan Neşeli Dersler (Çocuk-2014), 44-) Gülmelerini Bilen Çocuk (Fıkra-2015), 45-) Gülmünce Güzel Dünya (Fıkra-2015), 46-) Hınzır Can'dan Büyüklere Anlama Kılavuzu (Çocuk-2016), 47-) Bana Güldüğünü Söyle (Fıkra-2016), 48-) Gülmeyen Kalmasın (Fıkra-2017), 49-) Pisifosör Pisifos'la Kediler Alemi (Çocuk-2018), 50-) 70'lerde Çocuk Olmak (İnceleme-Anı-2018), 51-) Şiirzofren (Şiir-2018)

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ

Yazar-Çizerliğimin 40. Yılı anısına: “70’LERDE ÇOCUK OLMAK”	9
Önlüksüz Okulların Öğrencisi	17
Bir Eski Zaman Annesi: Sevim Demirci...	25
Bir Eski Zaman Babası: Kenan Demirci...	33
“Üç Ağaçşörler”	42
Çelik Bilek, Rodi, Profesör ve diğerleri...	47
Çocukluğumuzun En Büyük Yatırım Aracı: Bayramlar!	56
İlk Görüşte Aşk!	59
Muhabeti Kuşlardan Öğrendim	61
Kırmızı İmpala	63
Biz 70’lerde Yürüyerek Giderdik Okula	66
70’lerde Hafta Sonları Bizimdi	69
1971 Yazında İzmir’le Tanışma ve Sonrasında Oluşan O Gezgin Ruh	77
Dedem Hasan Bey ve Diğerleri	81
Aksaray’ın Dar Yollarında Bir Çocuk	85
“Keseyim mi Topunuzu ha, Keseyim mi?..”	93
“Size Hâlâ İstanbul Diyebilir miyim?”	107
Murat Amca Aile Sineması	125
Sakine Teyzenin Televizyonu	137
Okul Anıları Toplu Gösterisi	151
Tıkır Yengemin Maceraları	167
Çocukluğumun Düğün Salonları	179
Bir Zamanlar Plak Vardı	193
Fotoğraflarla Bir Aile Yolculuğu	199
Yazının O Eski Dostu: “DAKTİLO”	205
Gereksiz Taramalara İlk Adım	211
Çocukluk Semtlerine Yıllar Sonra Dönüş	221
YAZAR ÇİZERLİK SERÜVENİNDE 40. YILI GERİDE BIRAKAN CİHAN DEMİRCİ’NİN ÇEŞİTLİ KİTAPLARI VE YAZARLIĞI HAKKINDA NELER DEMİŞLERDİ...	227

CIHAN DEMİRCİ

BEN BÜYÜYÜNCE DE
ÇOCUK OLUCAM

ANI

*“Henüz 69 yaşındayken, bir çocuk saflığında,
Alzheimer adlı o amansız hastalıktan yitirdiğim
sevgili annem **Sevim Demirci**’nin biricik anısına...”*

Cihan Demirci

HADİ GELİN
ÇOCUKLUĞUMA
GİDİYORUZ!

CİHAN BEYİN ANNESİ
SEVİM HANIMLA, BABASI
KENAN BEY, 1952'DE
EVLENDİKLERİ YILDA... ↑

KANNESİNİN
KUCAĞINDAKİ
ŞAHİS HENÜZ
KAÇ AYLIK
DERSİNİZ? →

ÖNSÖZ

Yazar-Çizerliğimin 40. Yılı anısına: “70’LERDE ÇOCUK OLMAK”

*“Çocukluğun en kötü yanı,
sonrasında gelen büyümektir!..” (C.D.)*

Biz 70’lerde gerçekten de çok çocuktuk! Bugünlere göre fazlasıyla çocuktuk! Çok çocuktuk, pek çocuktuk... Çünkü yeterince zamanımız vardı çocukluğumuzu yaşamaya... İşte belki de sırf bu yüzden gün geldi büyüdük ama çocukluğun kıymetini daha iyi anlayınca yeniden çocuk olduk!

Sevgili okurlar, çocuk yaştan başlayarak belleğine önem veren biri oldum. Hayatımdaki en önemli yatırıмым belki de belleğim oldu. O yüzden yazdıklarımı kaydeder, saklar, biriktiririm. Arşivci bir yanım vardır. Yazarlığa-çizerliğe adım attığım 1978’den beri, yani 40 yılı bulan bir süredir “günlük” notlar tutuyorum.

Belleğine ve arşivine bu kadar önem veren biri olarak hayatımda an geldi, canımdan çok sevdiğim sevgili annem Sevim Demirci 90’lı yılların hemen sonunda, belleği tamamen yok eden, insana geçmişini sildiren Alzheimer adlı çok zor bir hastalığa yakalandı. Epeyce üzüntülü ve zorlu bir süreçten sonra canım annemi Alzheimer hastalığından, henüz 69 gibi erken sayılacak bir yaşta, 20 Haziran 2004’te yitirdikten sonra, belleğine, anılarına, geçmişine hep önem vermiş, onları hem aklında hem de notlarında saklamış biri olarak erken yaşta “çocukluk” anılarımı yazmaya karar verdim. Derdim sadece anılarımı paylaşmak değil, bugünlere hiç benzemeyen o 70’li yılları hiç bil-

meyen çocuklara, gençlere anlatmak, o yılları yaşamışlara da yeniden anımsatmaktı... Derdim, bir anı kitabından öte, bir dönem kitabı yazmaktı...

İşte bu yüzden, yıllar önce “Ben Büyüyünce de Çocuk Olucam” adıyla 70’li yıllarda bu ülkede ve özellikle de İstanbul’da çocuk olma serüvenini, 70’lerdeki yaşamı, kendi çocukluk ve ilk gençlik anılarımla birlikte anlattığım bir kitap yayınlamıştım. Annemin gidişi ardından 2005 yılında yayınladığım bu kitapta seçtiğim anılar, söyleşi için gittiğim okullarda öğrenci arkadaşlardan ciddi ilgi gördü. O yıllara dair hiçbir bilgisi olmayan çocuklar bu anıları, bilgileri ilgiyle dinlediler... Zira onlara 70’li yılları anlatan pek yoktu ortalıkta...

Aradan uzun yıllar geçti. Geçen yıl oturup bu kitabı adeta yeni baştan yazdım. Baştan sona elden geçirdim. Yepyeni bir kitap oldu. Pek çok yeni anı, pek çok yeni bilgi ve pek çok yeni bölüm ekledim. Zira yazar-çizerlik serüvenimde 40. yıl gelip çatmıştı. Yazar-çizerliğimin 40. yılı (1978-2018) anısına “Ben Büyüyünce de Çocuk Olucam” adlı bu kitaba uzun yıllar sonra çok özel bir kitap olarak; “70’lerde Çocuk Olmak” adıyla ‘yeniden’ hayat vermek istedim...Yıllar önceki ilk basımda özellikle “Olacağım” şeklinde bitirmemiştım kitabın adını oluşturan cümleyi, çocukça bir konuşma diliyle “Olucam” demek gelmişti içimden...

Bu arada benim için çok özel anlamlar taşıyan bu kitap, ilginç bir denk gelme sonucunda benim bugüne dek yayınlanan 50. kitabım oldu. Kısacası “70’lerde Çocuk Olmak”, 40 yıllık bir kalem macerasının 50. çocuğu... “50. Çocuk” dedim, zira kitaplarım benim çocuklarımdır. Onları çocuklarım gibi görürüm. 40. yılımdaki 50. kitabımın bir şifre rakamı var, o da 7! Neden 7? Çünkü 70’leri anlatıyor ve 7 yaşımdan 17 yaşıma kadar olan bir süreç bu. Yani 70-7-17... Kısacası kitabın şifre rakamı: 7!

Gittiğim okullardaki söyleşilerimde farklı yaş gruplarından öğrenci arkadaşların çocukluğuma ve ilk gençliğime ait anıları “Fantastik” öyküler gibi dinlediğine çok şahit oldum. Sonuçta

1970'li yıllar bugünler için gerçekten de çok fantastik kalmıştı. Hayat çok değişmiş, bambaşka bir hale gelmişti. Sanki aradan 40-50 yıl değil, birkaç yüzyıl geçmiş gibiydi. O yılları hiç bilmeyen çocuklara ve genç kuşaklara çocukluğum ve ilk gençliğim aracılığıyla 70'lerin o bambaşka dünyasını anlatmak, aradan geçen yıllar içerisinde benim için daha da önem kazanmıştı. Onlardan da gelen ilgiyle uzun yıllardır basımı bulunmayan, benim için çok özel bir anlam taşıyan bu kitap, sonuçta tepeden tırnağa yepyeni haliyle karşınıza gelmiş oldu...

Bizim çocukluğumuzda, çocuklara sıkça sorulan, günün moda sorusu şuydu: "Büyüyünce ne olacaksın bakiim yavrucum?" Çok şey değişse de bazı şeyler hiç değişmiyor sanırım, zira aynı soru hâlâ soruluyor ya, neyse... Sanırım henüz 9-10 yaşlarında filandım... Evimize eşiyile misafirliğe gelen bir amca bana gene bu anlamsız soruyu sormuştu. Sonuçta çocuktum. Daha pek çok şeyi yeni yeni öğrenirken "Büyüyünce ne olacağımı" nerden bilebilirdim ki? Birden içimdeki mizahçı çocuk sanırım ilk kez harekete geçmişti. Ne de olsa çocukluğun o benzersiz keyfine öylesine kaptırmıştım ki kendimi, o amcaya o gün şu yanıtı vermiştim: "Valla amca, ben çocukluğu çok sevdim, o yüzden büyüyünce de çocuk olucam!"

Bu muzip yanıtı o günden beri aklımdan hiç çıkarmadım. Mizahçı olacağım, aslında o yanıtta gizliymiş ya, neyse... Çocukluğum hep kakara kikiri neşe içinde mi geçti, çok mu mutlu oldum? Hiç acılar, sıkıntılar, üzüntüler yaşamadım mı? Tabii ki yaşadım, belki fazlasıyla ama çocukluk öylesine büyülü, öylesine samimi ve tertemiz bir dünyaydı ki, tüm bu üzüntülü anların önüne geçen hep neşe, keyif, haz ve mutluluk olmuştu benim için.

Şu an elinizde tuttuğunuz "70'lerde Çocuk Olmak" adlı kitap (Ben Büyüyünce de Çocuk Olucam"), ilkökul-ortaokul ve lise yıllarına dair anılarımı kapsayan, 1969-1979 yılları arasında sizleri 70'li yıllara doğru, farklı ve serüven dolu bir yolculuğa çıkaracak olan, karşınızda kısa pantolonuyla duran bu çocuk ruhlu kitapta ağırlıklı olarak bugünlere hiç de benzemeyen, bambaşka, çok daha güzel bir İstanbul bulacaksınız... Sizleri

